

“श्री समर्थ प्रश्नमंजूषा”

परीक्षार्थीचे संपूर्ण नाव: योगेश हरिभाऊ कुलकर्णी
अभ्यासार्थी / समीक्षक क्रमांक: E-18/EMS-03
संपूर्ण पत्ता: E1-32 State Bank Nagar, Panchavati
NCL, Pashan, Pune - 411008
दूरध्वनी क्रमांक . 91-9890251406

सूचना:

१. उत्तरे सुवाच्य अक्षरात लिहिलेली असावीत
२. प्रश्नाखाली असलेल्या जागेत उत्तरे लिहावीत
३. खाडाखोड असू नये
४. उत्तरे स्कॅन करून <dasbodh.abhyas@gmail.com> या ई-मेलवर पाठवावीत.
५. ज्यांना ई-मेलची सोय नसेल त्यांनी आपल्या उपक्रमाच्या पत्त्यावर पाठवायचे आहे. पाकिटावर
" श्री समर्थ - प्रश्न मंजूषा" असा स्पष्ट उल्लेख असावा.

प्रश्नमंजूषा

क्र.	प्रश्न
१	श्री समर्थाचे पूर्ण नाव काय ? नारायण सूर्याजी ठोसर
२	श्री समर्थाच्या मातोश्रीचे नाव काय ? राणूबाई
३	श्री समर्थाचा जन्माचा वार, तिथी व शालिवाहन शक कोणते ? राम नवमी (चैत्र), <वार>, शालिवाहन १५३०
४	श्री समर्थाचे जन्मगाव कोणते ? जांब, तालुका अंबड, जिल्हा औरंगाबाद
५	श्री समर्थाच्या जन्मगावी असणाऱ्या नदीचे नाव काय ? गोदावरी
६	बखरीप्रमाणे श्री समर्थांना रामरायचा अनुग्रह केव्हा झाला ते शालिवाहन शक कोणते ? ११व्या वर्षी, म्हणजे, शालिवाहन शके १५४१.
७	आजही समर्थांच्या लग्नावेळचे बोहले दाखवण्यात येते, ते गाव कोणते ? <>
८	श्री समर्थांची नियोजित वधू कोणाची मुलगी व तिचे नाव काय ? <>

९	श्री समर्थानी विवाहमंडपातून पलायन केले ते शालिवाहन शक कोणते ? शालिवाहन शके १५४२.
१०	श्री समर्थ नाशिकला पंचवटीत आले ते शालिवाहन शक कोणते ? शालिवाहन शके १५४२.
११	श्री समर्थाचे साधनास्थळ कोणते ? नाशिक जवळील टाकळी
१२	तेथे कोणत्या दोन नद्यांचा संगम आहे ? गोदावरी आणि नंदिनी
१३	साधनास्थळी श्री समर्थानी स्वहस्ते लिहिलेला सध्या उपलब्ध असलेला ग्रंथ कोणता ? <>
१४	साधनास्थळी श्री समर्थानी कोणत्या मंत्राचे पुरश्चरण केले ? श्री राम जय राम जय जय राम
१५	श्री समर्थानी साधनाकाळात केलेल्या रचना कोणत्या ? अस्मानी सुलतानी, परचक्र निरूपण
१६	करुणाष्टकांची रचना कोणत्या मंदिरात झाली ? <>
१७	समर्थाचा पहिला शिष्य कोण ? उद्धव स्वामी
१८	समर्थ स्थापित पहिला मारुती कोठे आहे ? प्रताप मारुती मंदिर, शहापूर
१९	त्याच्यासाठी रचलेले प्रसिद्ध स्तोत्र कोणते ? भीमरूपी महारुद्रा
२०	टाकळीतील वास्तव्यात ग्रंथलेखनात कोणाचे साहाय्य झाले ? <>
२१	समर्थानी दसपंचक गावच्या कुलकर्ण्याचे प्रेत उठवले या घटनेचे शालिवाहन शक कोणते ? <>
२२	समर्थाना 'रामदास' हे नाव कोणी दिले ? श्री राम
२३	समर्थानी भारतभ्रमणास प्रारंभ कोठून केला ? टाकळी
२४	समर्थाच्या साधनेचा कालावधी किती वर्षे ? १२ वर्षे

२५	समर्थांच्या भारतभ्रमणाचा कालावधी किती वर्षे ? १२ वर्षे
२६	समर्थांचे कृष्णातीरी आगमन झाले ते शालिवाहन शक कोणते ? १५६६
२७	कृष्णातीरी समर्थांनी पहिला मारुती कोणत्या गावी स्थापन केला ? शहापूर
२८	कृष्णातीरावर समर्थ कोणत्या गावी स्थिरावले ? चाफळ
२९	छत्रपती शिवाजी महाराज व समर्थ यांची प्रथम भेट कुठे झाली ? शिंगणवाडी
३०	छत्रपती शिवाजी महाराज व समर्थ यांची भेट झाली ते शालिवाहन शक कोणते ? ऑगस्ट १६४९ (शा श १५७१)
३१	चाफळचे राममंदिर कोणत्या नदीच्या तीरावर आहे ? मांड
३२	चाफळच्या राम मंदिरात स्थापन केलेली मूर्ती कोणत्या नदीच्या डोहात सापडली ? कृष्णा नदी, अंगापूर
३३	डोहात सापडलेल्या दुसऱ्या मूर्तीची स्थापना कोठे केली ? सज्जनगड
३४	रामनवमी उत्सवास समर्थांनी कोठे प्रारंभ केला ?
३५	चाफळच्या उत्सवास जेव्हा सुरवात झाली ते शालिवाहन शक कोणते ?
३६	समर्थ संप्रदायाचे नाव काय ? संप्रदायाचा मठ कोणता ?
३७	भारतभ्रमणात समर्थांची व कोणत्या शीख गुरुंची भेट कोठे झाली व ते शालिवाहन शक कोणते ?
३८	समर्थांना महाबळेश्वरास मिळालेले दोन शिष्य कोण ?
३९	समर्थांना कोल्हापुरात मिळालेले दोन शिष्य कोण ?
४०	समर्थ शिष्या वेण्णास्वामी व अक्कास्वामी यांच्या गावाचे नाव काय ?

४१	‘भरल्या घरात रामनाम घेऊ नका’ असे समर्थाना कोण म्हणाले ?
४२	वाई येथे समर्थानी स्थापित केलेल्या मारुतीचे नाव काय ?
४३	वाईमधील कोणत्या तीन घराण्यातील व्यक्तींना समर्थानी प्रथम अनुग्रह दिला ?
४४	समर्थ स्थापित अकरा मारुतीपैकी सातारा जिल्ह्यात किती स्थाने आहेत व त्यांची नावे काय ?
४५	समर्थ स्थापित अकरा मारुतीपैकी कोल्हापूर जिल्ह्यात किती स्थाने आहेत व त्यांची नावे काय ?
४६	समर्थ स्थापित अकरा मारुतीपैकी सांगली जिल्ह्यात किती स्थाने आहेत व त्यांची नावे काय ?
४७	एकाच अभंगात अकरा मारुतींचा उल्लेख आहे तो अभंग कुणाचा ?
४८	दास टेकडी कुठे आहे ?
४९	समर्थाचा मठ कोणता ? त्याचा कारभार कोण पहात असे ?
५०	कल्याण स्वामींचा मठ कोणता ? तो कोणत्या नदीच्या तीरावर आहे ?
५१	‘वादविवादात पराभव झाल्यास जीभ कापून देईन’ असे म्हणणारे विद्वान कोण ?
५२	वादविवादात पराभूत झाल्यानंतर ते विद्वान समर्थ शिष्य झाले त्यानंतरचे त्यांचे नाव काय ?
५३	त्यांची नियुक्ती कोणत्या मठावर झाली ?
५४	शिरवळ मठाचे मठाधिपती कोण होते ?
५५	शिरवळला भुईकोट किल्ला होता, त्याचे नाव काय ?
५६	पहिले दोन चरण समर्थांचे, नंतरचे दोन चरण कल्याणांचे अशी रचना आहे त्या काव्याचे नाव काय ?

५७	या रचनेत किती श्लोक आहेत ?
५८	कल्याणास सर्पदंश झाल्यानंतर विष उतरवण्यासाठी समर्थांनी कोणास नवस केला ?
५९	मिरज मठासाठी कोणत्या यवन सरदाराने जागा दिली ?
६०	समर्थांच्या स्त्री शिष्यांत कीर्तनाचा अधिकार कोणाला होता ?
६१	समर्थ शिष्यांत बसून कीर्तन करण्याचा मान कोणाचा ?
६२	समर्थांचे उपलब्ध चित्र कोणत्या समर्थ शिष्याने तयार करून घेतले ?
६३	विवेक करावे साधन हे पत्र कोणाच्या हातचे ?
६४	कोणत्या गडावर समर्थांनी कीर्तन केले ?
६५	समर्थांनी शिवाजी महाराज यांना स्वप्नात प्रसाद दिला ही घटना कोणत्या गावी घडली ?
६६	समर्थांच्या झोळीत राज्य टाकण्याची घटना कोणत्या गावी घडली ?
६७	पाषाणात जिवंत बेडकी निघाली ही घटना कोठे घडली ?
६८	समर्थांनी कृष्णेकाठी ११०० सत्पुरुषांचा मेळावा घेतला ते गाव कोणते ?
६९	कीर्तनामध्ये कल्याण स्वामींना डोक्यावर टाळ मारताच अभंग आठवला ते गाव कोणते ?
७०	माजलेला हत्ती कल्याण स्वामींनी शांत केला ही घटना कोणत्या गावी घडली ?
७१	समर्थांनी विठ्ठलमूर्तीची स्थापन कोणत्या गावी केली ?
७२	समर्थस्थापित कोणत्या गावचा मठ आजही पंढरपूरच्या आषाढीवारीची परंपरा सांभाळतो ?

७३	मारुतीने कोणत्या गावचा मदरसा पाडला ?
७४	समर्थ ज्या नदीच्या तळाशी पद्मासनात बसले होते त्या नदीचे नाव काय ?
७५	सज्जनगडावर रामदासस्वामी संस्थांनाची स्थापन कोणी केली ? केव्हा ?
७६	समर्थ सांप्रदायाची प्रस्थानत्रयी कोणती ?
७७	ग्रंथराज दासबोधाची रचना कोणत्या मठात झाली ?
७८	दासबोधात एकूण किती ओव्या आहेत ?
७९	दासबोधात एकाच ओवी दोनदा आली आहे, ती कोणती ?
८०	समर्थाची चतुःसूत्री सांगणारी ओवी कोणती ?
८१	‘प्र’ ने सुरू होणारे दासबोधातले पाच शब्द सांगा.
८२	समर्थांनी मनाच्या श्लोकांची रचना कुठे केली ?
८३	श्रीसमर्थ कायम वास्तव्यासाठी सज्जनगडावर केव्हा आले ?
८४	कल्याण स्वामी कोणत्या नदीचे पाणी समर्थासाठी गडावर आणत असत ?
८५	वेण्णास्वामींनी सज्जनगडावर देह केव्हा ठेवला ?
८६	गडावरील राममंदिरात असलेल्या मूर्ती घडविणारा अंध कारागीर कोण ?
८७	समर्थांनी शेवटचे पत्र कोणास पाठवले ?
८८	समर्थांच्या नंतर चाळीस वर्षे सज्जनगडाचा कारभार कोणी पहिला ?

८९	औरंगजेबाने सज्जनगड जिंकला तेव्हा गडाचे नाव काय ठेवले ?
९०	औरंगजेबाने सज्जनगड जिंकल्यावर गडावरील राममूर्ती कोठे हलवली ?
९१	समर्थाच्या निर्वाण प्रसंगी त्यांच्या सन्निध असणारे त्यांचे दोन शिष्य कोणते ?
९२	अंत्यसंस्कारानंतर समर्थाच्या अस्थी कोठे जतन केल्या होत्या ?
९३	समर्थाच्या अस्थिंचे विसर्जन कोणी व केव्हा केले ?
९४	समर्थाच्या अस्थीबरोबर कोणत्या शिष्याच्या अस्थिंचे विसर्जन झाले ?
९५	'बुडाला औरंग्या पापी' असे समर्थ कोणत्या काव्यात म्हणतात ?
९६	या काव्याची रचना कोठे झाली ?
९७	छत्रपती शिवाजी महाराज समर्थांना राज्याभिषेकाचे निमंत्रण द्यायला आले तेव्हा समर्थांनी त्यांना कोणता आशीर्वाद दिला व कोणत्या वस्तू दिल्या ?
९८	शालिवाहन शके १९३० या साली कोणत्या समर्थशिष्याची जन्मशताब्दी झाली ?
९९	त्या शिष्याचे जन्मस्थळ व समाधीस्थळ कोणते?
१००	त्यांना समर्थांनी कोठे दर्शन दिले ?
१०१	त्या शिष्याने लिहिलेल्या दोन ग्रंथांची नावे सांगा.
॥ जय जय रघुवीर समर्थ ॥	